

دورنما

لیبر من: فرار تانیا‌هو نشانگر فروپاشی توان‌بازدارندگی اسرائیل است

فرار نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به پناهگاه در بی حمله راکتی اخیر، علاوه بر انعکاس بر چسبته در رسانه‌های این رژیم و رسانه‌های فرانمطه‌ای، واکنش مقامات داخلی از جمله انتقاد شدید وزیر جنگ سابق رژیم صهیونیستی را به دنبال داشت. آنچه بعدازظهر روز چهارشنبه همزمان با سفر «بنیامین نتانیاهو» به عسقلان در حین حضور وی در مبارزات انتخاباتی حزب لیکود رخ داد، فقط فرار یک نخست‌وزیر نیست، بلکه نشانی از خطری است که سایه به سایه مقامات صهیونیست را تهدید می‌کند. روزنامه عبری زبان بدیعوت آحارونوت نوشت که پس از حمله راکتی از نوار غزه به عسقلان، آژیر خطر در شهر ک‌های «عسقلان» و «کریات ملاحی» در نزدیکی مرز نوار غزه به صدا در آمد. راکت شلیک شده به عسقلان، توسط سامانه گنبد آهنین رهگیری و باعث شد آژیرها در این شهر و مناطق شمالی به صدا در آیند. گفته می‌شود که صدای آژیر خطر علاوه بر عسقلان در «هومین»، «عزریکام» و برخی دیگر از شهر ک‌های صهیونیستی شنیده شد. رسانه‌های صهیونیست علاوه بر انتشار فیلم لحظه فرار نتانیاهو، اعلام کردند که وی بلافاصله در پی به صدا در آمدن آژیر خطر به مکانی امن منتقل شد و «میری ریگیف» وزیر فرهنگ این رژیم به جای او روی صحنه رفت. سیمتایر گذشته هم وقتی نتانیاهو در حال برگزاری کمپین انتخاباتی در شهر «اسدود» بود، واقعه مشابهی رخ داد.

■ **گانتس: اسرائیلی‌ها گروگان فلسطینی‌ها هستند**

«ویگدور لیبر من» وزیر جنگ سابق رژیم صهیونیستی که ریاست حزب «اسرائیل خانه ما» را بر عهده دارد، دومین فرار نتانیاهو به پناهگاه در طول یک سال را به معنای فروپاشی توان بازدارندگی اسرائیل دانسته است. «بنی گانتس» رئیس ائتلاف ایی و سفید دیگر مقام این رژیم است که به این اقدام واکنش نشان دادو گفت که چنین وضعیتی که در آن، اسرائیلی‌ها گروگان گروه‌های فلسطینی هستند و نخست‌وزیر نمی‌تواند از مناطق صهیونیست‌نشین بازدید کند، نشانی از شکست سیاست‌های امنیتی در قبال غزه‌ا و از بین رفتن بازدارندگی است. بنی گانتس همچنین گفت: «ما جای حکومت فعلی را خواهیم گرفت و سیاست‌های موجود را تغییر داده و بار دیگر بازدارندگی را بازیافته و ارامش را برای ساکنان مرزهای جنوبی به ارمغان می‌آوریم.» وی در حالی چنین ادعایی را مطرح کرده است که حتی زمانی هم که رئیس ستاد مشترک ارتش رژیم صهیونیستی بود، اوضاع مشابهی بر سرزمین اشغالی حکمفرما بود. در پی این حمله راکتی، «اسرائیل کانس» وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی روز جمعه بار دیگر تهدید کرد که این رژیم سیاست ترور رهبران فلسطینی در نوار غزه را از سر خواهد گرفت و گفت که سازمان اطلاعات، با هدف ترور عاملان شلیک موشک به سوی اراضی اشغالی به دنبال شناسایی آنان است. وی افزود: «ما سیاست ترورها را از سر گرفتیم و تلاش دستگاه‌های اطلاعاتی در حال انجام است تا مشخص شود آیا یک مقام جدید در پشت پرده شلیک موشک به اسرائیل وجود داشته است یا خیر.»

روزنامه رأی‌الیوم به این سخنان کانس واکنش نشان داد و نوشت: «همان‌نمی‌کنیم تهدیدهای کانس مبنی بر بازگشت سیاست ترور رهبران و فعالان جنبش‌های مقاومت فلسطین در نوار غزه، این افراد را بترساند یا مبالغه آن را از سر گرفته و به سمت شهرک‌ها یا تجمعات صهیونیستی پرتاب شود. بلکه با توجه به ادامه محاصره غزه و سر باز زدن سران رژیم اشغالگر از اجرای تعهدات این رژیم در چارچوب توافقی که ماه نوامبر حاصل شد، حتی ممکن است اراده رهبران و فعالان در نوار غزه برای افزایش اقدامات مقاومت بیشتر شود.» جنبش حماس نیز در خصوص ادامه تنش آفرینی‌های صهیونیست‌ها هشدار داد و مسئولیت کامل ادامه تنش‌ها علیه مردم غزه و بمباران مواضع مقاومت را متوجه رژیم صهیونیستی دانست. «فوزی برهوم» سخنگوی جنبش حماس در این مورد گفت: «این استعفای ناقدر در معادلات نژادی در دشمن صهیونیستی تحمیل کنند. این تنش‌ها در چارچوب ادامه تجاوزات دشمن صهیونیستی علیه ملت فلسطین و صدور بحران‌های داخلی خود به نوار غزه صورت می‌گیرد. وی افزود حجم بمباران و تشدید آن عمق بحران‌های رژیم صهیونیستی را نشان می‌دهد.»

اخبار گوناگون

■ **تعویق انتشار ویدئویی از گشت‌زنی نصرالله در ضاحیه**
انتشار کامل ویدئویی بی‌سابقه به‌رغم تهدیدهای رژیم صهیونیستی، دبیرکل حزب‌الله را در حال گشت‌زنی در محله ضاحیه جنوبی نشان می‌دهد، به تعویق افتاد. برای اولین بار رسانه‌ها بخش‌هایی از فایل ویدئویی مربوط به حضور «سیدحسن نصرالله» با خودروی خود در خیابان‌های ضاحیه جنوبی بیروت، پایتخت لبنان را منتشر کردند. به گزارش العنار، پخش این کلیپ به دلایل فنی به تعویق افتاد، روی این کلیپ سربود «باطیب الناس» (ای پاک‌ترین مردم) صداگذاری شده است. این فایل دربرگیرنده برخی تصاویر دیگر نیز است که ماهیت فعالیت‌های جدی و روزمره او به‌رغم تهدیدات امنیتی و ادعاهای رژیم اشغالگر صهیونیستی را نشان می‌دهد.

■ **تشدید درگیری‌های مرزی میان پاکستان و هند**
تبادل آتش میان مرزبانان پاکستان و هند در امتداد خط کنترل مرزی کشمیر بالا گرفت و گزارش‌ها حاکی از جان باختن دو نظامی پاکستانی در روز پنج‌شنبه است. رسانه‌های پاکستانی اعلام کردند، مناطق مسکونی در نزدیکی خط کنترل مرزی در داخل پاکستان هدف آتشباری نیروهای هند قرار گرفت. ارتش پاکستان نیز هم‌زمان اعلام کرد: «در پی حملات خمپاره‌ای و تراباندازی نیروهای هند دو نظامی پاکستان کشته شدند. علاوه بر این ارتش پاکستان مدعی شد که نیروهای این کشور در تاقی‌جوانیه مواضع مرزبانان هندی را هدف قرار دادند که طی آن سه نظامی هندی کشته شدند. وزیر امور خارجه پاکستان در بیانیه‌ای آتشباری مرزبانان هندی را محکوم کرد و آنچه که تلاش دهلنو برای منحرف کردن اعتراض‌های جدی به لایحه شهروندی هند خواند، را دلیل درگیری‌های مرزی میان دو کشور توصیف کرد.

■ **هشدار یکن به اروپا درباره اعمال محدودیت علیه شرکت‌های چینی**
سفیر چین در اتحادیه اروپا با هشدار در خصوص محدودیت‌های «یورانگر» علیه شرکت‌های چینی گفت: این اتحادیه باید همچنان پذیری سرمایه‌گذاری باشد. به نوشته فایننشال تایمز، «ژانگ مینگ» سفیر چین در اتحادیه اروپا درباره پیگیری سیاست‌ها برای جلوگیری از دسترسی شرکت‌های چینی به اروپا هشدار داد و گفت: «این اقدام به منافع خوداروپا لطمه می‌زند و مانع از سرمایه‌گذاری می‌شود.» طرح‌ها برای فشار آوردن بر مالکیت اشتراکی خارجی، فرصت‌های تجاری و فناوری از تباطات سیار کشورهای اتحادیه اروپا بایداز همکاری بین‌المللی و بازارهای آزاد حمایت کنند، هشدار داد: «در غیر این صورت، (اوضاع) برای آنها ویرانگر خواهد بود. ژانگ گفت: «سختگیرانه شدن رویکرد اتحادیه اروپا موجب بدگمانی بسیاری از کارآفرینان چینی فعال در اروپا شده و سرمایه‌گذاری چین در اتحادیه اروپا را به نوبه یی تحت تأثیر قرار داده‌است.»

■ **سفر وزیر خارجه سعودی به پاکستان زیر سایه سنگین فشار ریاض**
فیصل بن فرحان آل سعود، وزیر امور خارجه عربستان روز پنج‌شنبه برای سفر یک‌روزه وارد اسلام آباد شد و در اولین جلسه کاری خود، با «شاه محمود قریشی» وزیر امور خارجه پاکستان ملاقات کرد. این دیدار در شرایطی صورت گرفت که سایه فشار ریاض بر دولتمردان پاکستانی مبنی بر عدم شرکت در اجلاس اخیر سران کشورهای اسلامی در کوالالامپور، بر این سفر سنگینی می‌کند.

شنبه ۷ دی ۱۳۹۸ | اول جمادی الاول ۱۴۴۱

پیرالمحلل

سرویس بین‌الملل ۸۸۴۹۸۴۴۴

رئیس‌جمهور عراق با تقدیم استعفای خود بغداد را ترک کرد

«حریری بازی» صالح در عراق

گزارش یک پروژه ایجاد خلأ سیاسی

آنچه در لبنان از سوی سعد حریری رخ داد، در عراق هم در حال تکرار شدن است. عراقی‌ها که هفته‌ها است در انتخاب نخست‌وزیر سرگردان مانده‌ه‌اند نتوانسته‌اند بر سر نامزد مشترک به توافق برسند. اکنون کرسی ریاست جمهوری را هم خالی از تصدی می‌بینند. برهم صالح، رئیس‌جمهور عراق پس از اردو گزیننه نخست‌وزیری فراکسیون اکثریت، تحت فشارهای سیاسی آمادگی خود را برای استعفا اعلام و بغداد را به مقصد اقلیم کردستان ترک کرد. این استعفایی از تباطا با موضوع کرده‌ها در خصوص قانون جدید انتخابات عراق نیست که آن را تضعیف‌کننده جایگاه سیاسی خود می‌دانند.

به گزارش «جوان» با گذشت یک ماه از استعفای عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق، شخصیت‌ها و گروه‌های سیاسی این کشور هنوز نتوانسته‌اند نامزد مورد تأیید اکثریت پارلمان را برای جانشینی وی به رئیس‌جمهور معرفی کنند و همین مسئله به تداوم بی‌ثباتی سیاسی در این کشور دامن زده است. برهم صالح، رئیس‌جمهور عراق، پس از مخالفت با نامزدی اسعد العبدانی، گزینه فراکسیون پارلمانی البناء برای مقام نخست‌وزیری، پنج‌شنبه شب طی نامه‌ای بر رئیس پارلمان تأیید استعفا را استعفا اعلام کرد. به گزارش شبکه السومریه نیز، برهم صالح در این نامه خطاب به پارلمان گفت که ترجیح می‌دهد به جای نادیده گرفتن درخواست معترضان، از سمت خود کناره‌گیری کند زیرا قانون اساسی به وی اختیار رد کردن نامزد پیشنهادی را

گزارش ۲ علی‌قلادی

روز بعد از شروع به کار ائتلاف در بایه ام‌ریکا در منطقه، ایران به همراه روسیه و چین یک رزمایش دریایی در دریای عمان و شمال اقیانوس هند کلید زد؛ منطقه‌ای در حال جلب توجه‌های فزاینده که بر اساس برخی ارزیابی‌ها، ۴۰ درصد تولید نفت جهان از آن عبور می‌کند. گلوبال تایمز نوشته که این رزمایش مشترک هشدار ی به امریکا و نشان‌دهنده حمایت مسکو و یکن از ایران و توافق هسته‌ای است. ۷ نوامبر ۲۰۱۹ بود که دولت امریکا رسماً شروع به کار ائتلاف دریایی خود را اعلام کرد؛ ائتلافی که مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا در ششم اگوست اعلام کرد که طی نامه‌هایی به ۴۰ کشور، از آنها برای شرکت در آن دعوت کرده ولی در روز شوع به کار ائتلاف در ۷ نوامبر تعداد دولت‌هایی که برای شرکت در آن اعلام آمادگی کردند، از عدد انگشتان دوست فراتر نمی‌رفت؛ بحرین میزبان ناوگان پنجم نیروی دریایی امریکا، عربستان سعودی و امارات، استرالیا و انگلیس، آلبانی، کره‌جنوبی و بالاخره، همین دپروز، ژاپنی‌ها هم تحت‌فشار امریکا و البته چند روز بعد از سفر حسن روحانی رئیس‌جمهور به توکیو، قبول کردند که مشروط و محدود، خارج از خلیج فارس و تنگه هرمز به این ائتلاف ملحق شوند. هنوز ۵۰ روز از اعلام عملیاتی شدن این ائتلاف نگذشته بود که خبر یک رزمایش مشترک در دریای با حضور ایران، چین و روسیه روی موجی منابع خبری قرار گرفت.

امیر دربادار دلام غوم رضا طحانی، معاون عملیات نیروی دریایی ارتش ایران گفته که این رزمایش در حوزه اقیانوس هند سومین اقیانوس بزرگ دنیا و سه تنگه مهم بایب‌المنذب، ملاکا و هرمز، که در

استراتژی دریایی ایران «به عنوان مثلث طلایی» نام برده می‌شود، برگزار خواهد شد. این اولین بار بعد از انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷ بود که ایران رزمایشی با این گسترده را در حضور دو قدرت دیگر که چالشگران جهانی قدرت دریایی امریکا هستند، انجام می‌دهد. ایران با دو قدرتی وارد رزمایش دریایی شده که استراتژی امنیت ملی سال ۲۰۱۷ امریکا،

به صراحت می‌گوید که تلاش دارند قدرت، نفوذ و منافع امریکا را به چالش کشیده و امنیت و ترقی و امریکا را فرسایش دهند. در حالی که نام روسیه در این استراتژی ۲۵ مرتبه به عنوان منبع تهدید امریکا و نام چین‌ها ۳۳ بار نام‌کر شده. ایران نیز ۱۷ مرتبه به عنوان تهدید امریکا در استراتژی امنیت ملی سال ۲۰۱۷، به عنوان آخرین نسخه استراتژی امنیت ملی امریکا آمده است.

■ **تقابل فزاینده با چین، روسیه و البته ایران**

در خلاف دولت روسیه که نگرانی چندانی از علنی کردن تقابل خود با دولت امریکا ندارد، سخنگوی

دریچه

ظریف: رزمایش نشان تعهد ایران به امنیت آبراهه‌های حیاتی است

ظریف در یک پیام توثیقی نوشت: «ایران از مدت‌ها قبل آمادگی خود را برای همکاری با همسایگان در راستای تأمین امنیت خلیج فارس اعلام کرده‌است. پوش صلح هرمز هم‌اکنون روی میز است. رزمایش دریایی مشترک ما در دریای عمان و اقیانوس هند با شرکت روسی و چینی مان به‌خوبی نشان دهنده تعهد ما [ب]ه تأمین امنیت آبراهه‌های حیاتی است.»

۱۵ جوان

|||روزنامه جوان|||شماره ۵۸۲۸

■ **موضع تأثیرگذار کردها**
اعلام آمادگی برهم صالح برای استعفا تنها دو روز پس از تصویب قانون جدید انتخابات، بی‌ارتباط با موضع کردهای عراقی در خصوص قانون جدید انتخابات این کشور نیست. پارلمان عراق سه‌شنبه گذشته قانون انتخاباتی تازه‌ای تصویب کرد. مصوبه مذکور یکی از خواسته‌های مهم معترضان آمده‌اند. قانون جدید به شهروندان اجازه می‌دهد که به جای رأی دادن به فهرست نامزدهای احزاب، به نامزد مورد نظر خود رأی بدهند که نماینده حوزه انتخاباتی آنها در پارلمان خواهد بود. به گزارش پایگاه المعلومه، گروه‌های کردی در جلسه پارلمان عراق برای تصویب قانون جدید انتخابات، پارلمان را ترک و مخالفت خود را اعلام کردند، چرا که به ادعان کردها، این قانون قدرت سیاسی آنها در عراق را تضعیف می‌کند. بر اساس قانون اساسی عراق، رئیس‌جمهور از بین اقلیت کردها انتخاب می‌شود و در صورت برداشتن دست حمایتی احزاب کرد از برهم صالح، فرد دیگری باید جانشین او شود که با توجه به اختلاف نظرهای حزبی در عراق، پروسه طولانی را طی خواهد کرد.

■ **مخالفات‌ها با استعفا**

استعفا ی رئیس‌جمهور عراق واکنش‌هایی را در بین احزاب و جریان‌های سیاسی به دنبال داشته است. به گزارش شبکه العالم، صالح محمد العراقی که از او به عنوان فرد نزدیک به مقتدی صدر، رهبر جریان صدر و رئیس ائتلاف سائرون یاد می‌شود، و ممعاای پیچیده سیاسی عراق اکنون وارد فاز سردرگمی شده و معلوم نیست، با اتمام دو مهلت برای معرفی نخست‌وزیر جایگزین، سرنوشته دولت و نظام سیاسی چه خواهد شد. این استعفا در شرایطی انجام می‌شود که معترضان باحضور در خیابان‌ها خواهان انتخاب نخست‌وزیر برهم صالح علیه سحنی داره، اعلام کردند که او به عنوان اعلام مخالفتی با این درخواست است. استعفای برهم صالح در شرایط کنونی که معترضان در جریان اعتراضات عراق و عربی، به نظر نمی‌کند بلکه به تشدید آتش اختلافات سیاسی در این کشور دامن می‌زند. استعفا ی غیرمنتظره برهم صالح و تداوم بی‌ثباتی سیاسی همدان، رویه‌ای است که در هفته‌های عراق روز پروزه‌ای، نخست‌وزیر سابق لبنان در پیش گرفته و با کارشکنی در مسیر انتخاب نخست‌وزیر، بحران سیاسی در لبنان را تداوم بخشیده است. به نظر می‌رسد، اعتراضات در لبنان و عراق پروزه‌ای، است که امریکایی‌ها با فشار استعفا به یکی از منابع عراقی گزارش کرد که فشارهای امریکامانع از آن شد تا برهم صالح، اسعد العبدانی را مأمور تشکیل کابینه کند، چرا که به ادعای امریکایی‌ها العبدانی گزینه مورد تأیید ایران است. استعفای برهم صالح درحالی است که هفته گذشته برخی فراکسیون‌های عراق با بیان اینکه رئیس‌جمهور قانون اساسی را نقض کرده است، به دنبال جمع معترضان، از سمت خود کناره‌گیری کردند زیرا قانون اساسی به وی اختیار رد کردن نامزد پیشنهادی را

چین و روسیه ۵۰ روز بعد از شروع به کار ائتلاف دریایی امریکا، با ایران رزمایش دریایی برگزار می‌کنند

رزمایش دریایی قدرت‌های آسیایی مقابل ائتلاف امریکایی

اشاره مستقیم به رزمایش مشترک روسیه و چین با ایران پیش‌بینی کرد که امریکا سال آینده میلادی است و تأکید کرده که اجرای آن هیچ تعارضی با اصول و رویه‌های رایج حقوق بین‌الملل و روابط دیپلماتیک ندارد. بر اساس گزارش بی‌بی‌سی، سخنگوی وزارت خارج چین گفته که انجام آن در شرایط حاضر «لرزه‌آزمایی تباطی با تحولات و شرایط منطقه ندارد» ولی موضع‌گیری‌های اخیر در واشنگتن نشان می‌دهد که دولت امریکا لزوماً چنین ارزیابی از روند تقابلی دولت چین را خود ندارد. «دیوید شنکر» معاون وزیر خارجه امریکا هفته قبل در یک موضع‌گیری رسمی، بدون

ایران در منطقه و ایران نیز می‌شود.»

■ **پیمای بهامریکا**

در حالی که ارزیابی‌ها از تلاش چین برای گسترش نفوذ دریایی در مناطقی مانند اقیانوس هند، دریای عمان و خلیج فارس است، بیشتر ناظران اتفاق نظر دارند که رزمایش دریایی مشترک با ایران، پیمای برای واشنگتن در منطقه‌ای تلقی می‌شود که عبور ۴۰ درصد نفت دنیا از آن انجام می‌شود. در حال تبدیل شدن به حوزه رورویاری دریایی قدرت‌های بزرگ است. تأیمر اسرائیل رزمایش مشترک را سه‌ضلعی بی‌سابقه روسیه، چین و ایران تعبیر کرده و سایت دیپلمات نیز گفته که این رزمایش نشان می‌دهد که استحکام ژئوپلیتیکی این گروه کاملاً آشکار است. سونگ ژونگ‌بینگ، کارشنس چینی مسئول نظامی و خصوص محل برگزاری این رزمایش به گلوبال تایمز گفت که دریای عمان منطقه‌ای حساس است که برای انتقال انرژی نقش حیاتی دارد و اوضاع آنجا «می‌تواند تأثیر زیادی بر اقتصاد و امنیت چین داشته باشد.»

به گزارش ایرناسونگ می‌گوید چنین اقدامی از امریکا می‌خواهد که به‌طور یکجانبه دست به اقدامات نظامی نزدیک‌افشار بیشتری بر ایران وارد نکند. سونگ می‌گوید که این اقدام پیمایشی را به امریکا می‌فرستد که مسئله ایران باید از طریق مذاکره بر مبنای توافق هسته‌ای بررسی شود، نه از طریق اقدامات نظامی.

امریکا بایداز دامن‌زدن به تنش‌ها پرهیز کند.

نگاه

دکتر شعیب بهنم

تغییر معادلات رزمایش ایران، روسیه و چین

رزمایش مشترک ایران، روسیه و چین که با هدف تحکیم امنیت و منطقه و با پهلوگیری شناورهای روسیه و چین در بندر شهید بهشتی چهاربار آغاز شده، نخستین رزمایش مرکب ایران در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با دو قدرت دریایی بزرگ جهان است. اگرچه تمرینات تاکتیکی متنوعی از جمله نجات شناور دچار حریق، آزادسازی شناور مورد تعرض قرار گرفته، تراباندازی علیه اهداف مشخص و سایر تمرینات تاکتیکی و عملیاتی در این رزمایش پیش‌بینی شده‌اما هدف و پیامدهای این رزمایش بسیار بیشتر است و قطعاً تأثیر زیادی بر آینده معادلات در سطح منطقه خواهد گذاشت. برگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و چین در منطقه شمال اقیانوس هند و دریای عمان را می‌توان از چند جنبه حائز اهمیت تلقی کرد:

نخستین جنبه اهمیت برگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و چین به اهمیت راهبردی منطقه خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس

هند می‌تربط می‌شود که با رابودن منابع غنی انرژی، هم یکی از مهم‌ترین

مناطق جهان و هم یکی از آسیب‌پذیرترین نقاط به شمار می‌آید. تعداد

جنگ‌ها، درگیری‌های ارضی و مرزی و نزاع‌های قومی و قبیله‌ای در این

منطقه گواه آسیب‌پذیری آن در طول تاریخ است. این در حالی است که

این منطقه در کلیه فعالیت‌ها، جهت‌گیری‌ها و بزرگ به شمار می‌آیند و هم در

و همچنین در کشمکش بر سر ترسیم تصویر نهایی نقشه ژئوپلیتیک و

ژئواکونومیک معاصر اهمیت ویژه‌ای دارد.

دومین دلیل اهمیت برگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و چین

به تغییر ترکیب بازیگران خارجی در این منطقه از تباطا پند می‌کند. اگر در

گذشته بازیگران و قدرت‌های غربی همچون انگلیس و امریکا با مشارکت

بر برخی از کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس و دریای عمان دست به

برگزاری رزمایش می‌زدند، اینک بازیگران جدیدی همچون روسیه و چین

وارد این حوزه شده‌اند که هم قدرت‌های بزرگ به شمار می‌آیند و هم در

تعارض با اهداف و برنامه‌های غرب قرار دارند. این امر می‌تواند در آینده به

تغییر ترکیب بازیگران مؤثر در تحولات منطقه منجر شود.

سومین دلیل اهمیت برگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و چین،

به تغییر شیوه بازیگری مسکو و یکن در تحولات منطقه بازمی‌گردد. در حالی

که روسیه از مدت‌ها پیش مشتاق به حضور در منطقه و مشارکت در روندهای

جاری بود، اما هیچ کمال محال چنین امری را پیدانمی‌کرد زیرا وابستگی

کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس به امریکا عملاً به آنها اجازه مشارکت

با روسیه نمی‌داد. کم‌اینکه طرح امنیتی روسیه برای خلیج فارس موسوم به

«مفهوم امنیت جمعی در خلیج فارس» که اخیراً از سوی وزارت خارجه این

کشور مطرح شد، استقبال کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس مواجه‌نشند

و در سطح بین‌المللی هم حمایت هیچ یک از بازیگران بزرگ را کسب نکرد. از

سوی دیگر در حالی که چین معمولاً سعی می‌کرد حوزه رقابت خود با امریکا

را در مسائل اقتصادی تعریف کند، با حضور در این رزمایش نشان داده که

تقابل دارد در حوزه‌های امنیتی و نظامی هم به قدرت‌نمایی در برابر واشنگتن

بپردازد. بنابر این برگزاری رزمایش مشترک میان روسیه و چین با قدرتی

موجود ایران حکایت از تغییر نگرش و موازی بازی بازیگران جدید در منطقه دارد

و می‌تواند فرصتی برای ایفای نقش مؤثر از سوی مسکو و یکن ایجاد کند.

چهارمین دلیل اهمیت برگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و

چین، ابتکار عمل جمهوری اسلامی ایران در شکل‌گیری این رزمایش است.

در حالی که سال‌ها پیش‌تر حاشیه جنوبی تلاش کردند با ایجاد ساز و

کارهایی همچون تشکیل شورای همکاری خلیج فارس و ائتلاف با قدرت‌های

غربی، امنیت خود را تضمین کنند، اما عملاً به همه آنها اثبات شده که بدون

حضور و مشارکت ایران، اینجام نظم امنیتی در خلیج فارس ناممکن است.

علاوه بر این، همکاری ایران با چین و روسیه برای برگزاری این رزمایش نشان

می‌دهد که گزینه‌های متعددی پیش روی تهران است و اگر امریکا بخواهد

دست به تشکیل یک ائتلاف دریایی در این منطقه بزند، ایران نیز می‌تواند با

سایر کشورها و چین ائتلافی ایجاد کند. بنابر این رزمایش مشترک میان

ایران، روسیه و چین که می‌تواند روندی متداوم در آینده باشد، حکایت از آن

دارد که اگر امریکا بخواهد دست به ایجاد ائتلاف‌های جدید در منطقه بزند،

ایران نیز توان ائتلاف‌سازی با بازیگران مهمی همچون روسیه و چین دارد و

می‌تواند معادلات واشنگتن و متحدان منطقه‌ای آن را به هم بزند.

در مجموع باید توجه داشت که جمهوری اسلامی ایران به‌رغم تحریم‌های

اعمال شده، همچنان روند توسعه و قدرت‌نمایی خود را در ابعاد گوناگون طی

می‌کند این قدرت‌نمایی که در عرصه‌های مختلف صورت گرفته، کشورهای

عرب خلیج فارس را به این نتیجه رسانده که نمی‌توانند ایران را نادیده گرفته

و امنیت خود را تضمین کنند. مانورهای بر گزار شده در خلیج فارس توسط

نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و دستیابی ایران به تکنولوژی‌های

پیشرفته تسلیحاتی، اعراب را به این نتیجه رسانده که امریکا توان مقابله با

ایران را ندارد. در واقع ایران در مانورهایی که برگزار کرده، اعراب را به این

نتیجه‌یابی رسانده که نمی‌توانند به سخنان ژنرال‌های امریکایی مبنی بر

دفاع از این کشور، هاد صورت درگیری حساب کنند. این امر پس از سرنگونی

پهپاد گلواپ هاوک امریکا توسط ایران بیش از پیش برای کشورهای منطقه

مشهود شد. با این اوصاف بارگزاری رزمایش مشترک میان ایران، روسیه و

چین می‌تواند سراغ فصل جدیدی در منطقه محسوب شود که بسیاری از

معادلات سنتی را به هم خواهد زد. از این پس هم کشورهای حاشیه جنوبی و

هم قدرت‌های غربی باید توان ائتلاف‌سازی ایران را نیز به محاسبات راهبردی

خود اضافه کنند. به خصوص که قرار است رزمایش مشترک دیگری میان

ایران و روسیه در آب‌های خلیج فارس نیز برگزار شود.

واکنش

در هشدار به واشنگتن

مسکو: تمایلی برای بازگشت به گروه ۷ نداردیم

روسیه با اعلام اینکه امریکا، اسکا بین‌المللی در کنترل تسلیحات در جهان تأیید می‌کند، به واشنگتن هشدار داد که تمایلی برای حضور در گروه ۷ ندارد و به رفتارهای خصمانه واکنش مناسب نشان خواهد داد. «سرگئی لوروف» وزیر امور خارجه روسیه در گفت‌وگو با «یوونتیک» و «ووستی» گفت: «روسیه با واقع‌بینی چشم‌انداز آینده مذاکره با امریکا را به ویژه با توجه به شرایط سیاست داخلی امریکا و نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری در این کشور ارزیابی می‌کند. ما در موضع خود، به حفظ منافع روسیه ادامه خواهیم داد و به رفتارهای خصمانه واکنشی مناسب نشان می‌دهیم. با این حال خودمان علاقه‌ای به درگیری نداریم.» وی افزود: «هدف از تحریم‌های امریکا بر پروژه خط لوله گاز نورد استریم ۲ توجه به امنیت انرژی اتحادیه اروپا نیست بلکه بازار بایی برای گاز امریکاست که یک رقابت نابرابر و سیاسی کردن بخش انرژی محسوب می‌شود.» وی تصریح کرد که کشورش مسئله بازگشت گروه هشت کشور بزرگ صنعتی را مطرح نکرده و تمایلی هم به بازگشت نشان نداده است. همچنین «الکساندر قوین» معاون وزیر دفاع روسیه گفت: «عایت تعهدات بین‌المللی قدراسیون روسیه در زمینه کنترل تسلیحات یکی از اولویت‌ها در فعالیت‌های بین‌المللی وزارت دفاع روسیه است. اجرای آن در شرایط تحریب معاهدات بین‌المللی بنیادی صورت می‌گیرد که برای چندین دهه امنیت جهانی و ثبات استراتژیک را تضمین کرده‌است. یک نمونه از چنین سیاست‌های غیرمسئولانه ایالات متحده تحریب پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان در است.» وی خاطرنشان کرد: «هر چنین شرایطی، موضع کشورهای که آماده استقرار موشک‌های دارای در متوسط و کوتاه در خاک خود هستند، حیرت‌انگیز است. زیرا روسیه مجبور خواهد شد این عامل را در نظر بگیرد و اقدامات جبرانی را برای مقابله با تهدیدات جدید انجام دهد.»